

By-, Land- og
Kirkeministeriet

Folketingets Kirkeudvalg
Lov@ft.dk
Betina.kastbjerg@ft.dk

Kirkeudvalget har ved brev af 20. marts 2025 (KIU alm. del – spørgsmål 47) bedt om min besvarelse af spørgsmål:

”Vil ministeren redegøre for, om retten til at kunne yde anonyme donationer til trossamfund er beskyttet af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) artikel 9, stk. 1, og i givet fald om bidrag til politiske partier ikke ligeledes burde være omfattet af artiklen, idet artiklen beskytter både samvittigheds- og religionsfrihed, der kan udlægges som politisk (samvittighed) og religiøs (religionsfrihed) overbevisning?”

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
www.km.dk

Telefon 3392 3390
e-post km@km.dk

Akt nr.: 482983

Dette akt nr. bedes oplyst ved henvendelse ministeriet

Dato: 24. april 2025

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen indhentet følgende svarbidrag fra Justitsministeriet, som jeg kan henholde mig til:

”1. Efter EMRK artikel 9, stk. 1, har enhver ret til at tænke frit og til samvittigheds- og religionsfrihed. Denne ret omfatter bl.a. frihed til enten alene eller sammen med andre, offentligt eller privat at udøve sin religion eller tro gennem gudstjeneste, religiøse skikke og overholdelse af rituelle forskrifter.

En ordning, hvorefter religiøse trossamfund pålægges at offentliggøre identiteten på de enkeltpersoner, som har ydet donationer på mere end 20.000 kr., vil være egnet til at afsløre de pågældende enkeltpersoners religiøse overbevisning. En sådan tvungen offentliggørelse af enkeltpersoners trosretning vil derfor udgøre et indgreb i de pågældendes rettigheder efter EMRK artikel 9, stk. 1.

Samvittigheds- og religionsfriheden er ikke ubegrænset. Det følger således af EMRK artikel 9, stk. 2, at friheden til at udøve sin religion eller tro kan underkastes sådanne begrænsninger, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund (krav om proportionalitet) af hensyn til den offentlige tryghed, for at beskytte den offentlige orden, sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

Hvorvidt der inden for rammerne af EMRK artikel 9 kan indføres en ordning, hvorefter religiøse trossamfund pålægges at offentliggøre identiteten på de enkeltpersoner, som har ydet donationer på mere end 20.000 kr., vil afhænge af, om ordningen varetager et anerkendelsesværdigt formål, og om der er proportionalitet mellem det anvendte middel og det formål, der søges realiseret.

2. For så vidt angår bidrag til politiske partier bemærkes det, at beskyttelsen efter EMRK artikel 9 efter omstændighederne kan omfatte politiske overbevisninger, jf. herved f.eks. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols afgørelse af 13. februar 2003 i sagen Refah Partisi m.fl. mod Tyrkiet.

Spørgsmålet om mulighederne for at fastsætte regler om bidrag til politiske partier vil imidlertid skulle vurderes efter EMRK artikel 11 om forsamlings- og foreningsfrihed. Der henvises i den forbindelse til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 7. juni 2007 i sagen Parti Nationaliste Basque – Organisation Regionale d’Iparralde mod Frankrig, præmis 36-38, hvor Domstolen bl.a. har fastslået, at regler, der afskærer politiske partier muligheden for at modtage økonomisk støtte fra udlandet, udgør et indgreb i foreningsfriheden efter artikel 11, fordi sådanne regler har afgørende indflydelse på partiernes økonomi og dermed også deres mulighed for at udfolde sine aktiviteter.

Det bemærkes hertil, at hensynet til at skabe gennemsigtighed med politiske partiers økonomiske forhold ikke kan sammenlignes med hensynet til at skabe gennemsigtighed med religiøse trossamfunds økonomiske forhold, fordi politiske partier har en betydeligt større mulighed for at påvirke den demokratiske proces. Det indebærer, at det er muligt at retfærdiggøre mere vidtgående krav om gennemsigtighed i forhold til politiske partier, herunder angivelse af, hvilke personer der har støttet et parti.”

Ved vurderingen af, hvorvidt der kan stilles krav om offentliggørelse af oplysninger om enkeltpersoner, som har doneret til et anerkendt trossamfund, må det tillægges betydelig vægt, at offentliggørelse af sådanne oplysninger vil udgøre et meget intensivt indgreb i den enkeltes religionsfrihed.

Jeg er fortalere for åbenhed og gennemsigtighed om de anerkendte trossamfunds økonomi. Men i forbindelse med vedtagelse af lov om trossamfund uden for folkekirken (trossamfundsloven) blev det vurderet, at man ikke kan pålægge trossamfund at offentliggøre oplysninger om enkeltpersoner, som har doneret til trossamfundet, da en sådan ordning vil være egnet til at afsløre de pågældende enkeltpersoners trosretning og derfor vil være et indgreb i de pågældendes religionsfrihed, jf. EMRK art. 9, stk. 1, jf. Folketingstidende 2017-18, tillæg A, L 19 som fremsat, side 47.

Morten Dahlin

/ Jens-Christian Hedegaard Holm